Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci. pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 146. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 5 (17) Iulie 1888.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Iulie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amiciĭ și sprijinitoriĭ fóieĭ nóstre.

Prețulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria:

pe treĭ lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe treĭ lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazeteĭ Transilvaniei".

Brașovŭ, 4 Iulie st. v. 1888.

Corabia menită a duce pe tînĕrulŭ împĕratŭ alŭ Germanieĭ la Țarulŭ a și pornitŭ alaltăerĭ la améḑĭ din portulŭ dela Kiel. In momentulŭ acesta are o deosebită valóre ceea ce scrie fóia oficiósă germană *Post* „Călĕtoria împĕratuluĭ Wilhelm, ḑice ea, va avé póte o mai mare importanță, decâtŭ arŭ crede ceĭ mai mulțĭ dintre spectatorĭ, chiar și când negociările politice arŭ fi cuplesite de serbările ce se vorŭ arangia din acestŭ incidentŭ".

Asemenea merită tótă atențiunea ceea ce scrie organulŭ cancelarieĭ rusescĭ „Nord" din Brucsella. Inainte de tóte accentuéză „Nord", că călĕtoria luĭ Wilhelm II la Peterhoff se face sub cele mai bune auspicii și că Rusia va primi cu cordială însuflețire pe tînĕrulŭ domnitorŭ germanŭ, Rusia, care nu cere mai multŭ, decâtŭ a susține cu dênsulŭ raporturĭ amicabile pe piciorulŭ consideratiunei și a independențeĭ reciproce.

Cu acéstă ocasiune fóia diplomațieĭ rusescĭ mai face o afirmare care ne dă óre-care esplicare cu privire la atacurile ce le-au îndreptatŭ în timpulŭ din urmă foile germane în contra Ungurilorŭ.

„Alianța triplă, ḑice „Nord", orĭ câte avantage a oferitŭ contrahențilorŭ seĭ, n'a pututŭ, din causa amenințătóreĭ eĭ aparințe, precum și din causa unorŭ necumpĕtărĭ (intemperances) unguresci sĕ reéșă în acea parte a programeĭ sale, care privesce delăturarea conflictelorŭ și întărirea păceĭ generale. Dér se póte aștepta de sigurŭ ceva mai bunŭ dela apropiarea celorŭ doi potentațĭ, ceĭ mai puternicĭ aĭ lumeĭ".

Resultă dér din vorbele de mai susŭ clarŭ și limpede, că unulŭ din ascuțișurile viitóreĭ întrevederĭ din Peterhof este îndreptatŭ în contra așa ḑiselorŭ „necumpĕtărĭ unguresci." Acum înțelegemŭ de ce principele Bismark a datŭ avisŭ foilorŭ sale sĕ atace pe Ungurĭ pentru ca, cum ḑicea „Pesti Naplo", sĕ le facă Rușilor puțină bună disposiție în ajunulŭ întrevedereĭ.

In legătură cu acéstă escursiune diplomatică în contra Ungurilorŭ, fóia rusécă mai critică și situațiunea în Serbia, ḑicêndŭ că ea e de natură a causa „nelinișcirĭ seriose" și, condamnândŭ atitudinea regeluĭ Milanŭ față cu soția sa, „care ar puté aduce pe poporulŭ sêrbescŭ la estremŭ cu politica sa anti-națională."

Tóte aceste espectorărĭ în presera întrevedereĭ ne facŭ sĕ credemŭ, că se agitéză în secretŭ din partea Rusieĭ pentru de a aduce o schimbare a lucrurilorŭ în Orientŭ și marea întrebare este numai, decă Germania va închide ochiĭ și va lăsa ca Rusia sĕ-șĭ facă mendrele în Peninsula balcanică?

De sigurŭ că manifestațiile anti-germane ce le-au pusŭ în scenă Francesiĭ din nou, cu ocasiunea sĕrbătóreĭ naționale dela 14 Iulie, nu vorŭ contribui a ține Germania în reservă față cu Rusia. Temerea de revanșă va juca și ea unŭ rolŭ însemnatŭ în convorbirile potentațilorŭ la Peterhof.

Generalulŭ Boulanger zace greu rănitŭ în urma dueluluĭ ce l'a avutŭ cu ministrulŭ-președinte Floquet, dér se pare că nu șĭ-a perdutŭ nimicŭ din popularitatea sa. Cu ocasiunea sĕrbătóreĭ naționale de alaltaerĭ s'au auḑitŭ mereu strigărĭ de „sĕ trăiéscă Boulanger" pe lângă strigările pentru președintele Carnot și republică.

Din nenorocire cele două națiunĭ culte ale occidentuluĭ, carĭ arŭ fi chemate a lupta împreună pentru cultură și libertate, trăescŭ adĭ într'o cruntă dușmănia, care le face sĕ alerge după amiciția Rusieĭ. Francia și Germania emuléză una cu alta în a câștiga pe Rușĭ. Germania este astădĭ mai aprópe de acéstă țintă. Ea, póte, o va ajunge, dér cu ce prețŭ?

Regina Natalia a Serbieĭ.

După ce regina Serbieĭ n'a rĕspunsŭ la provocarea în scrisŭ, ce a primit'o dela autoritatea polițiană din Wiesbaden și în care 'i se spunea, că vorŭ trebui sĕ se ia mĕsurĭ energice spre a duce pe prințulŭ de corónă la Belgradŭ, președintele polițieĭ de Reinbaben s'a dusŭ în uniformă la vila regală, urmatŭ fiindŭ de inspectorulŭ polițieĭ, de 2 comisarĭ și de 12 sergențĭ. Președintele polițieĭ a statŭ 5 minute în audiență la regina Natalia, după aceea au eșitŭ din casă guvernorulŭ dr. Dokicĭ cu prințulŭ de corónă de mână, care purta haine vinete de matrozŭ și o damă de curte, carĭ plecară la gară.

Regina privea dintr'o feréstră a etagiuluĭ de susŭ și plângêndŭ 'ĭ făcea semnŭ de adio fiiuluĭ sĕu. La plecarea prințuluĭ, publiculŭ a strigatŭ: „Hoch!" Președintele polițieĭ a plecatŭ la gară cu prințulŭ, care era așteptatŭ aicĭ de ceĭ doi adjutanțĭ ce i-a trimisŭ" regele. La 11 óre apărŭ și ministrulŭ de rĕsboiu generalulŭ Protícĭ, în uniforma sa roșiă și salută pe prințulŭ de corónă, care se urcă într'unŭ vagonŭ de salonŭ. După aceea președintele polițieĭ șĭ-a luatŭ ḑiua bună și la 12 óre trenulŭ a plecatŭ.

Se asigură, că autoritățile au datŭ de scire regineĭ Natalia, ca în timpŭ de 10 óre după plecarea prințuluĭ de corónă din Wiesbaden, sĕ părăséscă orașulŭ. Regina merse după améḑĭ la capela grecéscă, ér séra la 7 óre 40 minute plecă cu trenulŭ acceleratŭ la Viena.

Din incidentulŭ plecăreĭ regineĭ Natalia se adunară Vinerĭ séra mulțime de ómenĭ la gară. Intre aceștia se aflau mulțĭ membri ai coloniei rusescĭ din Wiesbaden. Și președintele polițieĭ veni ca sĕ-șĭ ia adio. Regina era îmbrăcată în haine negre. Ea conversa viu și amicabilŭ cu domniĭ și dómnele, carĭ steteau înaintea vagonuluĭ. Trenulŭ plecă între strigările de „ura" ale publiculuĭ.

Se crede ca probabilŭ, că după ce 'ĭ s'a interḑisŭ șederea în Germania, regina Natalia va merge în Rusia. De aicĭ ea póte sĕ devină mai periculósă regeluĭ și regatuluĭ sĕu, decâtŭ a fostŭ vre-odată în Belgradŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Contra emigrărilorŭ în America din Ungaria, a adresatŭ ministrulŭ de culte și instrucțiune publică un emis cu dta 27 Iunie a. c. către tóte ordinariatele episcopescĭ din țéră, pentru ca acestea prin preoțĭ și învĕțătorĭ sĕ împedece emigrările, spunêndŭ poporuluĭ, că făgăduințele de munțĭ de aurŭ, ce le facŭ pe ascuns agențĭ anumițĭ, suntŭ minciunĭ góle și emigrațiĭ ajungŭ de regulă în America în scurtŭ timpŭ în o stare miserabilă démnă de compătimire. Invĕțătoriĭ, carĭ totușĭ vorŭ sprijini pe asemenea agențĭ, sĕ fie trașĭ în cercetare disciplinară și pedepsițĭ.—Inbunĕtățirea sorțiĭ poporuluĭ ar fi singura cale, prin care s'arŭ puté împedeca emigrările.

* *
*

Cu începerea ḑileĭ de 1 Iulie n. c. Comitetulŭ Associațiuneĭ transilvane a predatŭ *alimentarea elevelorŭ, aflătóre în scóla superióră de fete a Associațiuneĭ*, direcțiuneĭ internatuluĭ, care va avé sĕ pórte despre tóte spesele o socotélă esactă, care sĕ servéscă elevelorŭ ca esemplu de imitatŭ. Prin procederea acésta institutulŭ va ave pe lună unŭ profitŭ de 150—200 fl., ér pe de altă parte elevele vorŭ avé ocasiune a-șĭ câștiga deplină orientare în economia de casă.

* *
*

Pentru progresulŭ ce l'a doveditŭ cu copiiĭ din scólă învĕțătorulŭ din Mureșŭ-Ludoșŭ Teodorŭ F. Negruțŭ, *fù premiatŭ cu 21 fl.* colectațĭ la inițiativa preotuluĭ din Dateșŭ, V. B. *Muntenescu.* — Bine ar fi, decă asemenea esemple însuflețitóre șĭ-arŭ afla imitatorĭ câtŭ maĭ mulțĭ.

* *
*

Mercurĭ, în 29 Iunie s. v. s'a serbatŭ în Sibiiu *încheiarea festivă a anuluĭ scolarŭ* la seminarulŭ „Andreian." Resultatulŭ esamenelorŭ atâtŭ în secțiunea teologică, câtŭ și în cea pedagogică, după cum scrie „Telegr. rom.", a fostŭ pe deplinŭ îndestulitorŭ. Au absolvatŭ teologia 23, ér pedagogia 20 elevĭ.

* *
*

Gimnasiulŭ din Chichinda mare va fi redusŭ dela 6 la 4 classe gimnasiale în urma unui ordinŭ ministerialŭ.

* *
*

„Transilvania," fóia Associațiuneĭ, rógă pe Domniĭ, carĭ cu ocasiunea *aduncreĭ generale a Associațiuneĭ* din 5 și 6 Augustŭ n. c. ar voi *sĕ cetéscă disertațiunĭ*, sĕ-șĭ trimită operatele, scrise legibilŭ, celŭ puținŭ cu 3 ḑile mai înainte la Comitetŭ în Sibiiu. In casŭ neprevĕḑutŭ și decă operatulŭ nu va fi pré mare, se póte presenta secretaruluĭ comitetuluĭ în Abrudŭ și numaĭ în preséra deschidereĭ adunăreĭ.

* *
*

In institutulŭ *„Zsigaianŭ" din Oradea-mare* se primescŭ pe anulŭ scolastic 1888-9 ca stipendiștĭ încă *5 elevĭ românĭ gr. or.*, studențĭ la gimnasiulŭ séu scólele reale d'acolo. Insinuările documentate au sĕ se facă până în 20 Augustŭ a. c. st. n. la d-lŭ adv. Nicolau Zigre. Se primescŭ și nestipendiștĭ cu taxa lunară de 16 fl.

* *
*

Băile erculane suntŭ binișorŭ cercetate. Numerulŭ ospeților̆ŭ se sue la 2000. Cu tóte acestea restauratorii și neguțătorii nu prea suntŭ mulțumițĭ; eĭ ḑicŭ, că publiculŭ presentŭ în băĭ nu pré ar fi bănosŭ — scrie „Fóia diecesană."

* *
*

D-lŭ Andreiu *Ghidiu*, protopopŭ gr. or. alŭ tractuluĭ Oravițeĭ, avŭ folositórea ideă de a compune *o statistică* despre mișcarea poporațiuneĭ, învĕțămentuluĭ etc. din tractulŭ sĕu în decursulŭ anuluĭ 1887. Se află în acestŭ tractŭ 42,591 suflete, 55 parochiĭ cu 58 parochĭ, dintre carĭ 40 suntŭ căsătorițĭ și 18 vĕduvĭ. Poporațiunea s'a înmulțitŭ cu 153 nascerĭ, fete s'au născutŭ mai multe cu 35 ca băiețĭ. In concubinatŭ au trăitŭ 834 părechĭ, adecă *cu 97 mai multe* ca în anulŭ trecutŭ. Nascerĭ nelegiuite au fostŭ 231, cu 23 mai multe ca în anulŭ premergĕtorŭ. Invĕțătorĭ au fostŭ 42 și 1 învĕțătóre; învĕțămêntulŭ a datŭ progrese înbucurătóre.

* *
*

Regele Românieĭ a *grațiatŭ* pe *generalulŭ Maicanŭ Dumitrescu* și căpitanul *Mardare* de restulŭ închisoreĭ. Prin decretulŭ de grațiare nu s'au stersŭ celelalte condamnațiunĭ pronunțate în potrivă-le.

Din comitate.

Raportele comitetelorŭ administrative pe luna luĭ Iunie.

Comitatulŭ Ciuculuĭ. S'au ivitŭ în luna luĭ Iunie 7 incendiurĭ în 5 comune causândŭ o pagubă de 3093 fl.

Starea sanitară a locuitorilorŭ a fostŭ destulŭ de bună; atâtŭ bóle, câtŭ și casurĭ de mórte s'au ivitŭ mai puține ca în luna premergĕtóre.

Din suma de 145,583 fl. 39½ cr. dare pe prima jumĕtate a anuluĭ curentŭ și 16,022 fl. 91 cr. restanță din anulŭ trecutŭ, s'au incassatŭ până la finea luĭ Iunie 107,867 fl. 93 cr. rĕmânêndŭ o restanță de 37,670 fl. 46½ cr. Față cu anulŭ trecutŭ, s'au încassatŭ în anulŭ acésta mai multŭ cu 11,949 fl. 49 cr. — Din suma de 3682 fl. 93 cr. dare militară restanță din anulŭ trecutŭ și 25 fl. de pe prima jumĕtate a anulŭ curêntŭ, s'au încassatŭ până la finea luĭ Iunie 1143 fl.

In arestulŭ tribunaluluĭ reg. din Ciuc-Sereda a începutŭ a se lucra la coșnițele de stupĭ "Dzirson-Berleps", carĭ au fostŭ primite și recunoscute ca cele mai bune în țéra nóstră. Se ḑice că coșnițele lucrate de aceștĭ arestanțĭ arŭ fi fórte bine succese.

Inspectorulŭ de şcóle Alexiu Eltes îşĭ esprimă mulţămirea faţă cu progresulŭ doveditŭ la esamenele şcólelorŭ superióre poporale şi civile. Faţă cu şcólele elementare raportulŭ nu dice, nimicŭ ér ce privesce şcóla industrială din Giurgeu-Sânmiclăuşŭ, inspectorulŭ declară, că acéstă şcólă lasă multe de doritŭ.

Oraşulŭ Cluşŭ. Numĕrulŭ totalŭ alŭ orfanilorŭ aflătorĭ sub tutoratŭ a fostŭ cu finea lui Iunie de 2279. Restanţele de dare directă cu finea lui Iunie: 56.388 fl. 89½ cr.; restanţele de dare militară: 780 fl. 6 cr. S'au întêmplatŭ în luna lui Iunie: 6 defraudărĭ, casurĭ de inproprietărirĭ ilegale 6, dilecte pentru furtŭ 25, dilecte pentru vătĕmare de onóre 18 etc. cu totulŭ 248 criminalitățĭ şi delicte de diferită natură.

In jumĕtatea primă a anului s'au născutŭ 301 băeţĭ, 266 fete, cu totulŭ 567. Dintre aceştia 54 băeţĭ, 48 fete, va se dică 17.98% nelegiuiţĭ. Pe când în întregŭ anulŭ trecutŭ poporaţiunea a scădutŭ cu 2.548%, în prima jumĕtate a acestui anŭ s'a sporitŭ cu 1·352%. S'au căsĕtoritŭ în periodulŭ acesta 148 părechĭ. Au muritŭ 268 bărbaţĭ, 263 femei; cu totulŭ 531. Faţă cu poporaţiunea oraşului, casurile de mórte arŭ face 34%.

La măcelării s'au tăiatŭ: 21 taurĭ, 231 boi, 2095 vacĭ, 17 bibolĭ, 5638 viţei, 5566 oi şi capre, 10,238 miei, 2755 porcĭ; cu totulŭ 26,561.

Tóte aceste date se referescŭ la prima jumĕtate a anului.

Vêrfulŭ Lerescului (munţii Făgăraşului), în 1 (13) Iuliu 1888.

Marcarea liniei de frontieră între Ungaria şi România pe crésta „Petrii Craiului", unŭ buchetŭ de rose de Alpĭ şi continuarea marcărei la Tămaşiulŭ mare.

(Urmare.)

Era la 4 óre după prândŭ şi pétra după liniştirea plóiei fumega în continuu de norĭ suflaţĭ de unŭ vêntŭ aspru. Lucrătorii spuneau că este imposibilŭ a trece punctulŭ 202, care este în depărtare de 1½ chilometri în linia aerică, éră ceilalţĭ membri ai comisiunei nu mai sosiau. Pentru ca sĕ nu stagneze lucrarea s'au alesŭ vr'o câţiva tinerĭ reserviştĭ mai îndrăsneţĭ d'ai noştri: 2 Dorobanţĭ din România şi unŭ mai espertŭ vênătorŭ din Zêrneştĭ, şi după ce s'a luminatŭ puţinŭ, căpitanulŭ c. reg. Şandru şi căpitanulŭ română Spiroiu au pornitŭ împreună cu protonotarulŭ Turcu pe crésta pietrii cătră punctulŭ 202. Mergêndŭ aşa dicêndŭ mai multŭ când pe brâncĭ, când lăsaţĭ pe spate între adêncĭ abisurĭ de stâncă în drépta şi în stânga înaintau toţĭ cu paşĭ îngrijaţĭ icĭ colo prin câte unŭ palcŭ de rose de alpĭ bine înflorite şi printre numeróse plante încă neînflorite de stéluţe sĕu, precum le numescŭ prin unele locurĭ, „flórea reginei" (Edelweiss) ce crescŭ cu îmbelşugare pe prăpăstioşii colţĭ aĭ Petrei, preste carĭ împrejurulŭ călĕtorilorŭ circulau fără nicĭ o temere vr'o câţiva putemicĭ vulturĭ pleşuvĭ. Din când în când aspra negură suflată cu putere de vêntulŭ continuu şuerătorŭ întuneca orizontulŭ, şi călătorii nu puteau vedea decâtŭ mai numai înaintea lorŭ, ce în cele mai multe locurĭ avea o influinţă fórte binefăcĕtóre, astupândŭ afundile prăpăsti şi scutindŭ în mare parte de ameţelĭ pe trecĕtorĭ, carĭ şi de altfelŭ nu se cam uitară decâtŭ numai la loculŭ pe care se aflau.

La unŭ locŭ, încunjuratŭ de o grósă negură, nu mai sciau ómenii unde se află, şi deşi strigândŭ într'una pe cei trimişĭ cu stêlpulŭ nu primeau de niuăirĭ nicĭ unŭ rĕspunsŭ, totuşĭ acum după o înaintare de 1½ óră nu mai era chipŭ de a se întórce înapoi. Éră sĕ lumină puţinŭ câte puţinŭ totŭ mai bine, până ce se putea vedea tótă împrejurimea, întinsulŭ şesŭ alŭ Bârsei şi o parte din ţéra Oltului. Astfelŭ călĕtorii înaintândŭ pe la 6 óre pe unŭ piscŭ înaltŭ, căpitanulŭ Spiroiu deodată strigă: staţĭ sĕ cercămŭ terenulŭ cu instrumentele, trebue că acesta este punctulŭ 202. Căpitanulŭ Şandru şi protonotarulŭ Turcu merseră însĕ şi mai departe până ce au pututŭ vedé josŭ la pólele Petrei scursura apelorŭ din pisculŭ Tămaşului.

Astfelŭ s'a statoritŭ punctulŭ de frontieră 202 pe crésta Petrei craiului în vêrfulŭ unui colţŭ înaltŭ pe un terenŭ pe care, împrejurulŭ instrumentului aşedatŭ, d'abia puteau şedé cei trei membri ai comisiunei. Stêlpulŭ însĕ nu s'a aşedatŭ în acelŭ locŭ neputêndu-se nicidecum transporta acolo, ci luându-se josŭ instrumentulŭ s'a ridicatŭ o movilă de pétră, pe vêrfulŭ căreia s'a aşedatŭ o lespede mai măricică şi s'a scrisŭ pe ea în preparată albŭ memorabilŭ Nr. 202; finindu-se astfelŭ acéstă lucrare la 7 óre séra.

Josŭ în vale la piciórele petrei se vedea mulţimea lucrătorilorŭ, carĭ neclintiţĭ priveau cu îngrijire la mişcările celorŭ de pe crésta Petrei, însĕ cei de susŭ şi cei de josŭ deşi se strigau unii pe alţii în continuu nu se puteau audi şi înţelege, căcĭ erau fórte departe unii de alţii.

Dela 7 óre începêndŭ înşiraţĭ pre stâncă unulŭ după altulŭ au coborîtŭ călĕtorii pe la 9 óre séra prin plaiulŭ óei şi de aci prin muntele Grindŭ în josŭ la punctulŭ Vlăduşca, unde toţĭ cei de josŭ îi aşteptau în tăcere şi cu órecare îngrijire, şi vĕdêndu-i ajunşĭ acolo în pace, cu toţii i-au salutatŭ fră-ţesce de bine venire.

Intre privitorii de josŭ se afla şi maiorulŭ Sĕgârcianu, inginerulŭ Kovacs şi primŭ-pretorele Belle, carĭ s'au suitŭ numai până la săritórea de stâncă cătră piramidă şi căpitanulŭ Ionescu, care dela piramidă s'a reîntorsŭ înapoi la vale.

Marţĭ în 3 Iulie după ce cei 3 călĕtorĭ s'au recreatŭ de marea şi esplicabila lorŭ obosélă a trecutŭ comisiunea la Zêrneştĭ, unde pe lângă domnii numiţĭ mai susŭ a sositŭ şi domnulŭ comite supremŭ alŭ Făgăraşului Mihailŭ de Horvath, domnulŭ prefectŭ alŭ Muscelului din România Filiti, inginerulŭ acestui judeţŭ şi subprefectulŭ plasei învecinate, întrunindu-i pe toţĭ în ospitala sa casă tênĕrulŭ proprietarŭ de acolo D-lŭ Dr. Iancu Meţianu şi stimabila sa consórtă d-na Elena Meţianu, în mâna căreia se vedea unŭ frumosŭ şi rarŭ buchetŭ de rose de Alpĭ ce a fostŭ culesŭ până la punctulŭ 202 pe vêrfulŭ „Petrei" craiului" şi pe care i la oferitŭ protonotarulŭ Turcu amabilei dómne în semnŭ de deosebită stimă. Unŭ altŭ buchetŭ totŭ de asemenea florĭ rarĭ culese de pe crésta Petrei craiului căpitanulŭ Şandru l'a trimisŭ tinerei sale soţii la Laibach.

Mercurĭ respectabila comisiune, afară de maiorulŭ Sĕgârcianu, care a plecatŭ la secţiunea a III-a la Buzĕu, a pornitŭ din Zêrneştĭ cu lucrătorii de aicĭ şi mai mulţĭ dorobanţĭ din România la Tămaşulŭ mare spre a continua marcarea liniei de frontieră, unde ajungêndŭ séra după ce căpitanulŭ Ionescu a îngrijitŭ ca tinerimea sĕ aibă la disposiţiune în continuu unŭ lăutarŭ şi unŭ cobzarŭ, tinerii din partea nóstră şi dorobanţii românĭ la lumina focurilorŭ bine nutrite cu lemne de bradŭ pline de rĕşină au jucatŭ veselĭ diferite jocurĭ frumóse, carĭ au atrasŭ viua plăcere şi binemeritata apreţiare a privitorilorŭ.

Joi D-lŭ prefectŭ, subprefectŭ şi inginerulŭ românŭ s'au întorsŭ la Câmpulŭ Lungŭ, éră marcarea se continuă mai departe. Tinerimea lucră diua voinicesce éră séra veselă îşĭ petrece şi desfătéză pe privitorĭ cu deosebite jocurĭ naţionale şi cu potrivite glume. Intre astfelŭ de împrejurărĭ s'a înaintatŭ cu marcarea până la Berivoesculŭ mare în munţii Făgăraşului, éră loculŭ de convenire séra şi corturile suntŭ la Vêrfulŭ Lerescului de unde vĕ scriu aceste şire şi unde în 10 şi în 11 l. c. comisiunea fù onorată cu visita domnilorŭ din Zernescĭ: Dr. Iancu Meţianu, proprietarulŭ fabricei de hârtiă, Martin Koponyi şi oficialulŭ acestuia Ionŭ Gogonea.

J.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Reteagŭ, 10 Iulie st. n.

Timpulŭ e fórte grasŭ, ploi avemŭ pe aicĭ destule şi calde, printre ele timpŭ fórte caldŭ; cucuruzele suntŭ fórte frumóse, asemenea tóte sĕmĕnăturile de primăvéră. Sĕmĕnăturile de tómnă încă suntŭ frumóse, numai de grindină de le-arŭ scuti bunulŭ Dumnedeu. Póme mai nu suntŭ în ĕstŭ anŭ; strugurii încă i-a mâncatŭ bruma cea de astă primăvéră, încâtŭ şi cerculŭ, lemnulŭ celŭ de ródă, e uscatŭ, arsŭ fiindŭ de gerulŭ şi bruma primă-verei, după înfrundire. Din causa aceea întréga vegetaţiune e întârdiată, tóte au tânjitŭ după brumă şi numai mai târdiu s'au apucatŭ éră. Pre când în alţĭ anĭ, pe astă vreme, pe la têrgulŭ Sân-Petrului, erau ómenii sătui de fasole verde şi crastaveţĭ, ĕstŭ timpŭ abia se vĕdŭ icĭ colea de gustare; ér clăi de grâu nu avemŭ secerate acum, ca în alţĭ anĭ pe astă vreme; asemenea şi fênŭ numai tare puţinŭ au făcutŭ, mai nimicŭ; va sĕ dică în tóte se vede o întârdiare dreptŭ resultatŭ alŭ brumei de astă primăvéră.

Amintii de têrgŭ. Chiarŭ acum se începe têrgulŭ celŭ mare şi vestitŭ alŭ Reteagului, numitŭ têrgulŭ Sân-Petrului. Nu-sŭ prospecte de têrgŭ mare, că banii şi-au luatŭ de multŭ adio dela *sĕrmanii* locuitorĭ ai acestei *bogate* ţĕrĭ; apoi unde nu'sŭ banĭ, comerciu încă nu póte fi, că banulŭ este sufletulŭ lui.

In Reteagŭ e o tremă duplă: ómenii suntŭ în tremă pentru comasare, ér galiţele pentru dilnicele visite ale *vulpilorŭ*. S'au înmulţitŭ vulpile teribilŭ în jurulŭ Reteagului. Sub nisce lemnării de ale căii ferate au puiatŭ câteva. Puii uneia s'au prinsŭ, ér a celorl'alte dimpreună cu părinţii lorŭ scutiţĭ de grânele din jurulŭ comunei trecŭ neobservate prin grădinele ómenilorŭ şi se punŭ a dijmui galiţele. In altă di, dela o casă, ducŭ câte 10—15 pui de găină, adesea cu găinĭ şi cocoşĭ cu totŭ. Bietele muierĭ suntŭ îngrozite. Nu cutéză a lăsa galiţele din curte, că cum scapă în grădină, cu deosebire diminéţa, îndată se împuţinéză. Jupânesele de vulpĭ marĭ şi micĭ umblă negenate diua mare prin grădinĭ, numai cât nu potŭ dice: De ce sĕ nu ne luămŭ şi noi partea cuvenită din galiţe şi adecă care noi voimŭ, acum în timpulŭ comasărei, când şi domnii îşĭ iau ce ei vorŭ, din hotarulŭ comunei?! Conjuratu-s'au, precum se vede, tóte jivinele marĭ şi micĭ asupra Reteganilorŭ: şi domnii şi vulpile...

Incă o noutate „îmbucurătóre" în deosebĭ pentru poporulŭ românŭ din Reteagŭ, căcĭ cele dise până aicĭ suntŭ afacerĭ comune ale poporului din Re-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

FEMEIA.

V'ar displăcé sĕ lăsaţĭ unŭ momentŭ de-o parte bulangismulŭ şi partidele, pe d. Floquet şi pe d. Ferrouillat, pentru a vĕ sui mai susŭ şi a privi figurĭ mai mândre?

Unŭ magistratŭ faimosŭ a disŭ: „Căutaţĭ femeia". Aşŭ voi s'o cautŭ mai pre susŭ de corupţiunĭ şi intrigĭ, în regiunile înalte ale politicei ş'ale istoriei contimporane, pentru a arăta loculŭ strălucitorŭ ce ea ocupă, rolulŭ superiorŭ ce jócă, opera gloriósă şi fecundă ce îndeplinesce. Aşŭ voi s'o arĕtŭ plutindŭ peste societatea nóstră în decădere, ca o protectóre misteriósă şi făcêndu-ne, din slăbiciunea şi graţia sa, o putere şĭ-o garanţiă pentru viitorŭ.

Aruncându'ţĭ privirile în Europa, capulŭ celŭ mai înaltŭ, care'ţĭ apare, este acela alŭ unei femei, care se află de cincĭ-decĭ de anĭ pe tronulŭ celŭ mai bogatŭ din universŭ şi alŭ cărei sceptru guvernă 300 milióne de fiinţe ce se întindŭ pe cincĭ părţĭ ale pămêntului. De cincĭ-decĭ de anĭ, Victoria presidéză cu atâta înţelepciune câtŭ şi fericire destinele Engliterei, şi în timpulŭ acestei lungĭ periode, însemnată prin atâtea revoluţiunĭ în continentŭ, ea a sciutŭ sĕ îşĭ apere ţéra de atâte încurcăturĭ şi vijelii în carĭ au disparutŭ sub ochii sĕi dinastii şi imperii. Nicĭ sguduirea din 1848, care sdruncină Viena şi Berlinulŭ în acelaşŭ timpŭ cu Parisulŭ, nicĭ cutremurulŭ de pămêntŭ din 1870, nicĭ rĕsbóiele şi tratatele, carĭ au schimbatŭ echilibrulŭ europénŭ, n'au slăbitŭ sĕu turburatŭ puterea sa; ea a trecutŭ prin tóte aceste evenimente îngrozitóre fără a suferi nicĭ cea mai mică ciocnire, şi când se va duce sĕ se unéscă cu strămoşii sĕi sub pietrele de marmoră din Westminster, ea se va puté făli c'a lăsatŭ unŭ imperiu mai vastŭ şi mai înfloritorŭ, după ce asigură popórelorŭ sale o jumĕtate de secolŭ de pace, de avuţiă şi de mărire.

Dela Elisabeta, alŭ cărei geniu a fundatŭ puterea britanică a timpilorŭ modernĭ, nicĭ o domniă n'a egalatŭ pe a sa, şi, superióră ilustrei sale predecesóre, ea va fi dată pe tronŭ esemplulŭ virtuţilorŭ domestice pentru carĭ fiica lui Enricŭ VIII protesa prea multŭ dispreţŭ.

Nu trebue sĕ se crédă c'acesta e unŭ meritŭ micŭ, în mijloculŭ averei şĭ-alŭ puterei. Naţiunile suntŭ mai simţitóre decâtŭ se presupune faţă cu acestŭ prestigiu alŭ virtuţei şi onórei, şi Spania actuală ne dă unŭ fórte mare esemplu.

Aci e o femeiă care în ţéra Isabelei-catolice preface monarchia distrusă de o altă femeiă; ea e o mamă care, prin demnitatea vieţei sale, cum şi prin prudenţa purtărei, dă vechei instituţiunĭ naţionale popularitatea şi puterea pe care scandalele o făcuse s'o perdă.

Cunósceţĭ pe cine-va mai nobilă şi mai duiósă decâtŭ acéstă regină Cristina, înzăvonită din primă-véra vieţei cu vĕlulŭ vĕduviei, şi cu o severitate stoică, devotându-se grelelorŭ datorii ale îndoitei sale sarcinĭ de regentă şi mamă? Pentru ea nu mai e tinereţă şi nicĭ amorŭ, numai sunt surisurĭ şi nicĭ serbătorĭ: totulŭ e gravŭ şi întunecatŭ în viĕţă, şi în vîrsta tuturorŭ dulceţilorŭ, ea se închide în posomorîtulŭ palatŭ alŭ Madridului sĕu alŭ Escurialului, pentru a se dedica cu totulŭ micului rege în care se resumă d'acum bucuriile şi speranţele sale. Ea s'ascunde în dosulŭ legĕnului, nu'şĭ arată decâtŭ frumosulŭ sĕu capŭ bălanŭ entusiasmului popularŭ, şi printre intrigile curţei şi luptele partitelorŭ, ea urméză cu o abnegaţiune senină calea dréptă şi patriotică ce şĭ-a însemnatŭ de mai înainte.

Spania încântată se plécă cu respectŭ în faţa acestei curate şi brave figurĭ, care 'i reamintesce pe cele mai frumóse portrete din timpii sĕi legendarĭ; republicanii chiar, prin organulŭ celui mai elocinte dintre ei, facŭ omagii acestei străine primită d'ocamdată cu neîncredere şi de care Peninsula e mândră acum; în sfîrşitŭ, Europa privesce cu simpatiă p'acéstă tênĕră femeiă transfigurată prin sacrificiu, ale cărei mânĭ slabe şi desarmate sunt pe cale d'a ridica monarchia lui Carol. V.

Nu e totŭ o femeiă asemene dona Maria, care reîntări odinióră la Lisbona tronulŭ Portugaliei sguduitŭ de resbelulŭ civilŭ, şi a cărei politică dibace împăcă tóte partidele descuragiândŭ pentru tot-d'a-una mighelismulŭ abătutŭ?

Mai apróре de noi, două împĕrătese, cu caracterulŭ diferitŭ, dér de aceeaşĭ mărime, Augusta şi Victoria, au arătatŭ superioritatea morală în luptă cu puterea materială şi, cu tóte c'au fostŭ învinse, au făcutŭ ca admiraţiunea lumei sĕ trécă de partea învinselorŭ şi a nefericirei.

Aducêndŭ din căminulŭ luminosŭ dela Waimar gustulŭ lucrărilorŭ de spiritŭ, Augusta ar fi fostŭ stéua unei curţĭ intelectuale şi literare: dér, décă ea fù năbuşită de brutalitatea celorŭ carĭ o încunjurau şi relegată în umbră de militarismulŭ împĕratului soldatŭ, ea nu păstra mai puţinŭ cultulŭ de idealŭ, iubindŭ pe Francia şi literatura ei, vorbindŭ şi scriindŭ acéstă limbă cu o rară corectitate, protegiând pe câtŭ putea mai bine pe rĕniţii şi prisonierii francesĭ în timpulŭ resbelului, şi după pace, trecêndŭ de mai multe orĭ graniţa sângerândă pentru a veni incognito pe unŭ pămêntŭ scumpŭ inimei sale pentru ca sĕ îmbrăţişeze pe amicele sale demne de sufletulŭ sĕu celŭ mare.

Câtŭ despre Victoria, alŭ cărei chin indescriptibilŭ Europa l'a urmăritŭ cu jale şi care, ca femeiă, regină şi mamă, pare a fi sfîrşitŭ tótă durerea omenéscă,

teagŭ, cu Românĭ cu Ungurĭ, foştĭ iobagĭ şi nemeşĭ micuţĭ.

E vorba despre totala cassare a şcólei române confesionale din Reteagŭ. Şi se şoptesce deocamdată, nu numai că şcóla română confesională din Reteagŭ nu are nicĭ unŭ sensŭ, că în ea nu se ţinŭ regulatŭ prelegerile, că dascălulŭ nu ar fi cualificatŭ conformŭ legeĭ, scurtŭ: că nu este ca şcóla cea din piaţă. Dér acestea se şoptesçŭ numai la ureche deocamdată, ca sĕ se prepare chiar acum când poporulŭ este preocupatŭ cu causa comasăreĭ, când este săturŭ până după capŭ de dărĭ directe şi indirecte, când nu mai scie şi nu mai are din ce face banĭ ca sĕ plătéscă: dare, aruncŭ comunalŭ, aruncŭ pentru inginerŭ, advocatŭ, şcólă etc.

Până la 1876 erau în Reteagŭ 2 şcóle publice, ambele cu caracterŭ confesionalŭ, una românéscă gr. cat. şi alta ungurésçă reformată. Nu era întru nimicŭ mai bună una decâtŭ alta, fiăcare cu câte unŭ învĕţătorŭ. Dér Ungurii din Reteagŭ în frunte cu repausatulŭ lorŭ preotŭ Köblös (prea meritatŭ pentru poporulŭ sĕu) şi cu pretorulŭ de atuncĭ Pecsi Imre, ajutaţĭ de niscai tândale de Românĭ cărturarĭ din Reteagŭ*) înfiinţară aşa numita *Allam ellemi népiskolá* de pe spinarea întregei populaţiunĭ. Fiindŭ acésta şcólă purŭ ungurésçă, de sine se'nţelege, că Ungurii retegani îşĭ cassară şcóla confesională, ér Românii retegani îşĭ susţinură şi susţinŭ şcóla lorŭ confesională, bine rĕu, cum potŭ reuşi — cum ḑiseiu — siliţĭ suntŭ sĕ contribue şi la susţinerea şcólei de statŭ ungurescĭ. De vorŭ merge trebile totŭ cum mergŭ — va fi ameninţată esistenţa şcólei române confesionale, ale acelei şcóle, care se înfiinţă la 1852 sub bravulŭ şi cultulŭ preotŭ Trifanŭ Mureşianu şi care — până la 1876 era modelŭ de şcólă românéscă pe valea Someşului mare. Cine va fi trasŭ la rĕspundere înaintea tribunaluluĭ decă s'ar periclita acéstă şcólă, rĕspundă venerabilulŭ consistorŭ din Gherla şi superiorii imediaţĭ ai şcólei. Poporulŭ de bună séma nu va fi vinovatŭ, că elŭ face totŭ, câtŭ i se cere, dér dréptă-i ḑicala: pescele nu dela códă se'mpute!

Veneratului Consistoriu şi celorlalţĭ superiorĭ ai şcólei române din Reteagŭ îmĭ permitŭ a le adresa următórele întrebărĭ modeste: 1. Visitat'au regulatŭ şcóla română din Reteagŭ, ca se fiă în curentŭ cu starea ei? 2. Ingrijitu-s'au ca totdeauna sĕ aibă învĕţătorŭ cum se cade, care sĕ-şĭ împlinéscă misiunea corectŭ şi sĕ-şĭ capete leafa regulatŭ? 3. Vĕḑut'au ca elevii de şcólă sĕ frecuenteze şcóla regulatŭ şi sĕ aibă recuisitele necesare, ér érna sĕ nu degere acolo cu dascălŭ cu totŭ? 4. Ingrijitu-s'au ca 5% după darea directă a Românilorŭ sĕ încurgă în favorulŭ şcólei lorŭ confesionale, ca sĕ pótă ameliora salarulŭ învĕţătorului şi astfelin sĕ-şĭ pótă susţiné învĕţătorŭ, care sĕ trăéscă numai pentru şcólă şi progresŭ? 5. Folosit'au pedepsele negligenţilorŭ în favorulŭ şcólei lorŭ? 6. Ingrijit'au ca cu ocasiunea comasăreĭ sĕ-şĭ capete şi şcóla română partea s'a de pămêntŭ, ca şi biserica, ca sĕ-şĭ pótă acoperi necazurile din usufructulŭ luĭ?

Décă îmĭ permitŭ aceste întrebărĭ, rogŭ pe cei la carĭ se referescŭ a nu se supĕra de loculŭ locului, căcĭ eu aşa credŭ că: poporulŭ de aceea'şĭ cresce, îşĭ susţine inteligenţa, ca ea nu numai sĕ trăéscă din sudórea luĭ, ci sĕ şi grijéscă de elŭ ca de ochii proprii, ca de acela, dela care şi prin care îşĭ are subsistinţa, rangulŭ, valórea!

Cu câtŭ poporulŭ e mai avutŭ şi mai cultŭ, cu atâtŭ îşĭ póte mai bine susţiné inteligenţa şi vai de dascălulŭ şi de popa, carĭ suntŭ siliţĭ a trăi într'unŭ satŭ cu ómenĭ calicĭ şi ignoranţĭ! Decĭ: deschidă-şĭ ochii totŭ natulŭ.

Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ.

*) Pe carĭ însĕ dreptatea Dumneḑeéscă i-a bătutŭ. — Coresp.

Convocare.

Comitetulŭ Reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. românĭ din tractulŭ *Lipovei* este convocatŭ la şedinţa ordinară pe ḑiua de 28 Iuliu a. c. st. n. la 9 ore a. m. în opidulŭ Lipova.

Blasiu Codreanŭ,
I. v. preşedinte alŭ reun.

Literatură.

„Transilvania“, fóia Associaţiunei transilvane, redigiată de d-lŭ G. Bariţiu. Nr. 13—14 din 1—15 Iuliu, 1888 a apărutŭ cu următorulŭ sumarŭ: Discursulŭ domnuluĭ protopopŭ şi profesorŭ Ioanŭ Popescu, pronunţatŭ în calitatea sa ca delegatŭ alŭ comitetului la încheerea anului şcolasticŭ alŭ şcólei superióre civile de fete în 29 Iuniu n., 1888. — Raportŭ asupra resultatului esamenelorŭ publice dela şcóla superióră de fete. — Procese verbale ale comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ luate în şedinţa dela 15 şi 23 Iuniu n. 1888. — Consemnarea cărţilorŭ rĕmase de consilierulŭ aulicŭ Iacobŭ Bologa pe séma bibliotecei Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ. — Conspectulŭ cărţilorŭ pe séma bibliotecei Asociaţiuneĭ transilvane pentru literatura română şi cultura poporuluĭ românŭ. Date statistice maĭ nouĕ din Viena. — Avisŭ pacienţilorŭ românĭ. — Şcóla superióră de fetiţe din Sibiiu. (Colecte.)

Petrecere.

Inteliginţa română din Ciachi-Gârbău (Tractulŭ Dêrgeĭ) şi giurŭ va arangia în 12 Augustŭ st. n. o petrecere de véră între pădurile de lângă Ciachi-Gârbău, eventualŭ în localulŭ scólei confesionale.

Venitulŭ e destinatŭ în folosulŭ nou edificândei bisericĭ gr. cat. din Ciachi-Gârbău. Preţulŭ intrărei: de familiă 1 fl. 50 cr. de persónă 80 cr. Inceputul la 4 óre p. m.

Participătorii vorŭ fi provĕḑuţĭ şi cu victuale recĭ din masă comună pe lângă preţurĭ moderate.

Ofertele şi suprasolvirile marinimóse se primescŭ cu mulţumită şi se vorŭ cuita pe cale ḑiaristică.

DIVERSE.

Poporaţiunea şi şcólele Vienei. Până în anulŭ 1848 poporaţiunea Vienei se socotea la 500.000 suflete. In cei patruḑecĭ de anĭ din urmă, ĕră mai alesŭ dela 1860 încóce până în anulŭ trecutŭ, acelŭ numĕrŭ ajunge aprópe îndoitŭ, ér socotindŭ şi comunele ruralĭ, pe care capitala prin întinderea sa necurmată le înghite succesive, numĕrulŭ locuitorilorŭ a ajunsŭ după publicaţiunile oficióse din urmă ale poliţiei centrale la 1 milionŭ 297.000 locuitorĭ. Dela 1886 până la 31 Dec. 1887 poporaţiunea crescŭ cu 34 mii, se înţelege, nu atâtŭ prin nascerĭ, câtŭ mai virtosŭ prin strămutărĭ din alte locurĭ şi ţĕrĭ în capitală. Persóne fără nicĭ unŭ căpătâiu, care adecă nu au unde sĕ'şĭ plece capulŭ, au fostŭ în anulŭ 1887—5758. In anulŭ 1848 erau în Viena 30,500 de şcolarĭ, şi capitala numĕrase la susţinerea şcólelorŭ sale 53.625 fl. mon. conv. In anulŭ 1887 numĕrulŭ şcolarilorŭ capitaleĭ şi suburbiilorŭ era 83 mii, ĕră întreţinerea şcólelorŭ sale de tóte categoriile a costatŭ 4 milióne 653.830 fl. v. a. Diferinţă enormă, progresŭ miraculosŭ, pe care dintre capitalele Europei numai celŭ dela Berlinŭ îlŭ întrece.

Călindarulŭ secerişuluĭ. In Ianuarie se seceră în Australia, în Chili şi în republica argentină; în Februarie şi Martie în Egiptulŭ de susŭ; în Aprilie în Mexico, Egipt, Turcia asiatică, Persia, Siria şi Cuba; în Maiu în Africa de Nord, în Asia centrală, în China, Iapan şi Texas; în Iunie în California, Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Georgia, Cansasŭ, Colorado şi Misurĭ; în Iulie în România, Bulgaria, Ungaria, Austria, Franţa şi în Rusia de sudŭ; în Augustŭ în Anglia, Belgia, Holanda, Germania, Danemarca, Polonia; în Septemvre în Şotlandia, în Helveţia, în Şvedia şi Norvegia; în Octomvre în Rusia nordică; în Nov. în Peru şi Africa sudică şi în Decemvre în Berina.

„Wiener Mode“. Broşura a 13 (prima din cuartalulŭ alŭ III-lea) înfăţişéză pe învĕlitóre o scenă familiară, care caracteriséză pe adevĕratulŭ vienezŭ în urbanitatea sa, o tênĕră damă într'unŭ costumŭ atrăgĕtorŭ servesce bărbatului şi fiicei sale dejunulŭ. Tendinţa pentru formarea unui tablou de mode nu póte fi mai bine nimerită. Conţinutulŭ acestei broşure este ca de obiceiu de o varietate şi de unŭ gustŭ finŭ frapantŭ. Cu deosebire suntŭ de menţionatŭ diferitele costume-sport, precum şi pălăriile de copii admirabile. Suplementulŭ *„In Budoir“* conţine scrierĭ bune de ale lui W. Iensen, B. de Suttner, W. Lauser, Emil Mariot ş. a. — „Wiener Mode“ cu tóte suplementele (desemne pentru croelĭ ş. a. m.) costă 1 fl. 50 = 2 Mărcĭ 50 = 3 frcĭ 35 pentru trei lunĭ şi se póte prenumera la tóte librăriile şi oficiele postale.

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ
din 14 Iulie st. n. 1888

Bancnote româneschĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	117.—	„	118.
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.70
Renta de hârtiă 5%	89.45
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.—
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasă de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	100.60
Renta de hârtiă austriacă	80.80
Renta de argintŭ austriacă	82.40
Renta de aurŭ austriacă	112.30
Losurĭ din 1860	140.—
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	875.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	298.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	307.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.91
Napoleon-d'orĭ	9.90½
Mărcĭ 100 împ. germane	61.25
Londra 10 Livres sterlinge	96.35
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

---

ea a făcutŭ sĕ admire, în acéstă dramă sfăşietóre din San-Remo şi din Charlottenbourg, o înălţime de sufletŭ ş'o mărire morală pe carĭ rarŭ o creatură omenéscă póte sĕ le ajungă. Incunjurată de curse şi de intrigĭ spăimântătóre, nóptea şi ḑiua veghiândŭ asupra patului de mórte unde disputa unei morţĭ grósnice, rivalităţei pasionate a doctorilorŭ, póte asemenea şi unei marĭ nerăbdărĭ, ultima suflare a unui condamnatŭ; ambiţiósă în modŭ legitim de unŭ tronŭ pe care se simţea în stare a'lŭ ilustra şi vĕḑendŭ cădendu-i de pe frunte corónă aşteptată de douĕḑecĭ de anĭ, a doua-ḑi chiar după ce putuse sĕ şi-o pună, totdeuna demnă de ea însă-şĭ în mijloculŭ acestorŭ peripeţiĭ tragice, şi superióră nenorocirei sale, nu reamintesce ea óre pe acele eróine ale fatalităţii antice pe carĭ neferícirea le urmăresce fără încetare şi le sdrobesce fără ale învinge?

Nimenea nu póte spune ceea ce ar fi putută da acéstă împĕrătésă, décă vreme ar fi avutŭ s'arĕte de ce póte; totuşĭ ea a lăsatŭ celŭ puţinŭ impresiunea, că ar fi câştigatŭ unŭ locŭ lângă cele mai marĭ suverane. Victoria are gloria d'a fi înfruntatŭ şi conţinutŭ pe a totŭ puternicului cancelarŭ înaintea căruia tremură Europa. Şi nu numai că a avutŭ curagiulŭ d'a lupta în contră-i, ci l'a şi făcutŭ sĕ se dea îndĕrĕtŭ. Singurulŭ adversarŭ, ce a întâlnitŭ în viéţă acestŭ omŭ, a fostŭ o femeiă.

Totŭ o femeiă, regina Louisa, a câştigatŭ inima Belgilorŭ în favórea nouei dinastii, şi-a cărei memoriă, venerată de unŭ poporŭ întregŭ, protege încă tronulŭ descendenţilorŭ sĕi.

Totŭ o femeiă, asemenea deamnă d'unŭ altŭ destinŭ, e împĕrătésa Charlotta, care a reînoitŭ cavaleréscă aventură a cuceritorilorŭ spaniolĭ din secolulŭ alŭ şése-spre-ḑecelea, têrêndŭ pe unŭ archiduce din Austria ca sĕ mérgă cu ea sĕ caute o corónă în Lumea nouă.

E totŭ o femeeă aceea, care pe stâncele din Gaetă a luptatŭ cea din urmă pentru independenţa micelorŭ State italiene şi, despreţuindŭ bombele piemontese, trecŭ pe calĭ prin focŭ, cum, astăḑĭ, regină detronată, ea petrece liniştită şi tăcută, prin parcurile şi grădinele Parisului.

Totŭ o femeiă e care, în România, subjugă o naţiune nouă şi generósă, făcêndŭ din curtea sa unŭ căminŭ fermecătorŭ de litere şi arte şi practicândŭ c'o graţiă suverană acéstă macsimă măréţă din „operile“ sale: „Principele nu trebue sĕ-şĭ întrebuinţeze decâtŭ douĕ organe: ochii şi urechile; gura-i are singura misiune sĕ surîḑă.“

E o femeiă, comitesa d'Eu, care în Brasilia pórtă deja cu virilitate corónă puţinŭ delăsată de tatălŭ sĕu şi căreia Papa i-a trimesŭ Rosa de aurŭ ca omagiu de recunoscinţă pentru marele actŭ umanitarŭ, căreia i-a datŭ numele.

E totŭ o femeiă d-na Beecher-Stowe care, cu romanţulŭ sĕu de sensaţiune „Unchiulŭ Tom“, a începutŭ revoluţiunea socială din Lumea-Nouă şi a preparatŭ în sufletele duióse aboliţiunea semnată d'atuncĭ de şefii republicei şi de Imperiŭ.

E totŭ o femeiă principesa Clementina, care, în ḑilele nóstre, în carĭ regii cadŭ, a făcutŭ, în contra vijeliilorŭ şi furtunelorŭ, unŭ rege nou, pe care cu timpulŭ póte îlŭ va impune lui Bismark, Ţarului şi Europei întregĭ. Ea i-a ḑisŭ cu bărbăţiă: „Du-te de-ţĭ jócă capulŭ pentru o corónă! — Şi miculŭ locotenentŭ din armata austriacă, pe care îlŭ credeau afemeiatŭ pentru că crescea pe serele şi purta brăţărĭ, animându-se de suflarea mamei sale, s'a aruncatŭ cu bravură în braţele aventurei şi până acum face cinste rassei sale.

In Italia e totŭ o femeiă principesa Clotilda, supra numită „Sfânta“, care scapă demnitatea căminului napoleonian şi păstréză ca unŭ depositŭ sfîntŭ tradiţiunea catolică a vechei case de Savoia.

La Viena e o femeiă Maria Teresia, pe care o cinsti ierĭ Austria făcêndu-i o statuă alŭ cărui metalŭ va invidia durata monumentului literarŭ ce i-a înălţatŭ unulŭ din primi noştrii istoricĭ.

Şi décă vomŭ căuta puţinŭ prin istoria nóstră, ce vedemŭ? In ajunulŭ lui 89, o femeiă, fiica chiar a Mariei Teresia, alŭ cărei sufletŭ eroicŭ ar fi fostŭ capabilŭ d'a conjura póte revoluţiunea. Şi mai târḑiu, în mijloculŭ rĕscóleĭ din 1830, pe o altă femeiă, hotărîtă, care implora dela bĕtrânulŭ Carolŭ X abătutŭ voia d'a alerga la Parisŭ cu fiulŭ sĕu în braţe şi d'a se presenta astfel, îmbodobită cu acésta pavĕḑă atingĕtóre, în faţa rĕscólei triumfătóre.

In sfîrşitŭ, la începutulŭ seculuĭ, fù o femeiă, care ţinŭ pieptŭ a-tot-puternicului Napoleonŭ. E totŭ o femeiă aceea, care rĕsună şi domină romanţulŭ contimporanŭ. E o femeiă care a ţinutŭ şi păstréză sceptrulŭ picturei francese. E o femeiă aceea, care a dominatŭ scena tragică a epocei nóstre.

N'aşĭ putea sĕ numĕrŭ pe femeile carĭ scriu şi gândescŭ într'unŭ modŭ măreţŭ: ele suntŭ legionŭ şi când cineva e amestecatŭ în mişcarea intelectuală, se minunéză de cele ce ele aducŭ ca pătrundere, lumină şi putere.

Dér e mai alesŭ femeia care preface cu răbdare la noi totŭ ceea ce strică orbescŭ bărbaţii; ea e care reconstitue căminulŭ, familia, credinţele, moravurile, totŭ ceea ce face pe popóre puternice. In momentul în care se ducŭ caracterele, în care virilitatea pălesce, mărturisesce energiă superióră şi virtute esceptională.

Bărbaţii se scobóră, femeile se suie.

(Figaro). **Ph. de Grandlieu.**

Nru 592—1888. 95,3—3

CONCURSU.

La scólele reuniunei foştilorŭ grăniţerĭ din regimentulŭ I românŭ suntŭ de conferitŭ pe calea concursului:

1. *Postulŭ de învĕţătorŭ diriginte la scóla din Cugieru,* comitatulŭ Huniedórei, cu salariu anualŭ de 350 fl., apoi cuartirŭ în edificiulŭ celŭ nou alŭ scólei şi lemne de focŭ.

2. *Postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ,* eventualŭ învĕţătóre *la scóla din Vistea inferiórĕ,* comitatulŭ Făgăraşului, cu salariu anualŭ de 240 fl. v. a. precum şi cuartirŭ şi lemne de focŭ.

3. *Postulŭ de învĕţătorŭ secundarŭ la scóla din Lisa,* comitatulŭ Făgăraşului, cu salariu anualŭ de 180 fl. apoi cuartirŭ şi lemne de focŭ.

Reflectanţii la aceste posturĭ au sĕ-şĭ subşternă suplicele instruite cu diploma de cualificaţiune din studiele pedagogice şi din limba maghiară, eventualŭ şi alte documente celŭ multŭ până în *15 Augustŭ st. n. a. c.* ,la

Comitetulŭ administrativŭ alŭ fondului şi scólelorŭ foştilorŭ grăniţerĭ din regimentulŭ I românŭ în Sibiiu.

570—1888. 94,3—2

CITAŢIUNE.

Ioanŭ Pojaru gr. cat. din Cluşiu, a căruia ubicaţiune nu se scie, prin acésta este citatŭ a se presenta înaintea forului matrim. de I instanţă alŭ tract. prot. gr. cat. alŭ Cluşiului în terminŭ de 1 anŭ şi una ḑi. Altmintrelea procesulŭ intentatŭ în contra lui de cătră soţia sa se va pertracta în sensulŭ legilorŭ matrimoniale şi fără dênsulŭ.

Dela forulŭ matrimonialŭ de I instanţă alŭ tract. protop. gr. cat. alŭ Cluşiului.

Cluşiu, în 7 Iuliu 1888.

Gavrilŭ Popŭ,
protopopŭ.

Publicaţiune!

81,8—4

Se dă în arêndă
MOŞIA „METELEU“

din Judeţulŭ Buzeu în România pe **9 anĭ,** adecă dela **23 Aprile 1889** până la **23 Aprile 1898** prin licitaţiune, care se va ţiné în **24 Iuliu 1888** stilŭ vechiu, deodată şi la Braşovŭ în Casa Comitetului parochialŭ alŭ Bisericei române ort. res. dela St. Nicolae şi la Buzeu în România în „Hotelulŭ Moldavia.“

Condiţiunile de arêndare se află: în Braşovŭ la Epitropia Bisericei „St. Nicolae“, în Buzeu la Domnii: Fraţii Stoicescu, Ioane Jarnea comercianţĭ şi Vasile H. Stinghe amploiatŭ; în Bucurescĭ la Domnii C. Steriu şi C. Pascu Case de schimbŭ; în Ploeştĭ la Domnii Fraţii Stănescu comercianţĭ; în Mizil la Domnii Vasilie et St. Pittis comercianţĭ; în Brăila la Domnulŭ Const. Molundacŭ comerciantŭ. —

Braşovŭ, 18 Maiu 1888 st. v.

Comitetulŭ Parochialŭ
alŭ Bisericei române ort. rĕs. dela St. Nicolae
în Braşovŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 óre 37 minute diminéţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşovŭ.